
EXISTENȚIALISMUL CONTEMPORANITĂȚII ÎN ABORDAREA ECOLOGICĂ PENTRU VIITOR PRIN PRISMA ECOINOVAȚIEI, ECODESIGNULUI

Angela MUNTEANU

Universitatea Tehnică a Moldovei, Departamentul Arhitectură, dr., conf.univ.
Chișinău, Republica Moldova

Autor corespondent: Munteanu Angela, angela.munteanu@arh.utm.md

THE EXISTENTIALISM OF CONTEMPORARYNESS IN THE ECOLOGICAL APPROACH FOR THE FUTURE THROUGH THE PRISM OF ECO-INNOVATION, ECODESIGN

Abstract: *Humanity is facing major environmental problems, such as climate change, impoverishment of natural resources and biodiversity loss. Both new economic and social models and new technologies are needed to create clear and substantial environmental benefits. Some measures and a way of thinking and consciously addressing the ecological problem for future generations are needed. Environmental innovation can support the creation of sustainable solutions by businesses that make better use of these precious resources and reduce the negative effects of our economy on the environment. Thus, eco-innovation can support our efforts towards more efficient use of resources and green economic growth.*

Keywords: *Existentialism, thinking, ecology, ecodesign, sustainability, recycling.*

Adnotare: *Omenirea se confruntă cu probleme importante de mediu, cum ar fi schimbările climatice, sărăcirea resurselor naturale și pierderea biodiversității. Sunt necesare atât noi modele economice și sociale, cât și noi tehnologii pentru a crea beneficii de mediu clare și substanțiale. Sunt necesare unele măsuri și o formă de gândire și abordare conștientă a problemei ecologice pentru generațiile viitoare. Inovarea în materie de mediu poate sprijini crearea de către întreprinderi a unor soluții sustenabile care să utilizeze mai judicios aceste prețioase resurse și să reducă efectele negative ale economiei noastre asupra mediului. Astfel, ecoinovarea poate sprijini eforturile noastre în direcția unei utilizări mai eficiente a resurselor și a unei creșteri economice ecologice.*

Cuvinte-cheie: *Existențialism, gândire, ecologie, ecodesign, sustenabilitate, reciclare.*

*Puterea gândirii crează mediul înconjurător.
/S. Shivanada/*

Existențialismul, formă de gândire

Problema existenței ființei umane, forma de gândire, abordarea comportamentului omenii în secolul XXI-lea față de mediul înconjurător, este una stridentă și foarte actuală și dureroasă. Pornind de la termeni studiați de mult timp înainte, determinăm una din principiile gândirii existențialiste, care

este devenirea ființei umane. Prin urmare, acest concept de gândire, îl invită pe om să-și construiască viața prin efort, printr-o transcendere de fiecare clipă a stării sale prezente. Existențialismul contemporanității, este manifestat în sensul că pune destinul umanității în mâinile oamenilor înșiși.

În felul următor, după cum menționa și filosoful german Martin Heidegger (1889-1976), în lucrarea *Ființă și Timp* (1927), umanitatea și individul în parte determină alegerea pe care o face între posibilități, gândire, conștiință și acțiune. Conștiința este existența însăși sau, după cum spunea filosoful german, Karl Jaspers (1883-1969), este „manifestarea ființei” [1, 2].

Pe de altă parte, existențialismul umanist a recunoscut funcția pozitivă și, într-o oarecare măsură, determinantă pe care oamenii o pot avea în istorie. Astăzi este iminent să avem o abordare respectuoasă asupra mediului înconjurător.

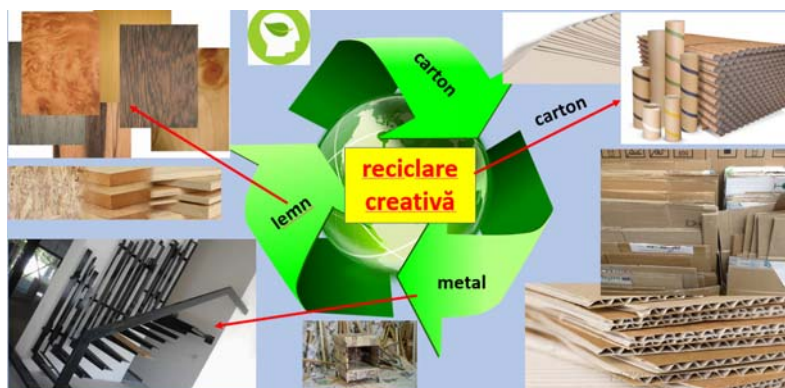
*Poluarea atmosferei este încă o realitate dură
ale care efecte le suportăm cu toții zi de zi...*

Problema ecologică și gândirea umanității

Astăzi omenirea se confruntă cu multiple probleme de ordin ecologic care ne pun în pericol propria existență, dar și cea a Naturii, în general: fenomenul de încălzire globală, poluarea de proporții a mediului, dispariția vertiginoasă a speciilor de organisme de pe Terra, inundațiile și incendiile de proporții care devastează totul în jur și răpesc sute de mii de vieți omenești – acestea sunt doar unele exemple care ne demonstrează că Natura, din prieten, se poate transforma într-un dușman nemilos, în cazul în care societatea umană nu propune soluțiile de rigoare pentru a armoniza relația dintre Om și Natură.

Omul este o parte a Naturii /V.I. Vernadskii/

Situația ecologică actuală în lume a devenit catastrofală. O preocupare primordială a statelor este utilizarea rațională a resurselor naturale nu numai în interesul oamenilor, dar și a naturii. Protejarea mediului nostru înconjurător în beneficiul generațiilor viitoare reprezintă una din provocările majore ale epocii noastre.

În ultimele decenii factorii antropici de poluare a aerului au început să depășească după amploare pe cei naturali, căpătând un caracter global. Emisiile în atmosferă a nocivelor dăunătoare nu numai că distrug natura vie, afectează în mod negativ sănătatea umană, dar de asemenea, sunt potențiali de a modifica însăși proprietățile atmosferei, ce poate duce la consecințe ecologice și climatice nefaste.

Există multe modalități de a rezolva problemele ecologice ale omenirii. Dar, de obicei, totul se rezumă la modul de reutilizare corespunzătoare a deșeurilor de producție și, în general, la trecerea la metode industriale mai ecologice, la utilizarea combustibililor mai curați, la sisteme naturale de generare a energiei electrice (cum ar fi panourile solare sau morile de vânt- turbine eoliene) [3].

Utilizarea actuală a resurselor naturale, în special a resurselor neregenerabile, nu este sustenabilă pentru mediu, în special în ceea ce privește schimbările climatice, pierderea biodiversității și degradarea resurselor naturale. Provocarea majoră a societății contemporane este tranziția către un model economic și o societate eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care resursele sunt produse eficient; utilizate în mod corespunzător, reutilizate, reprocesate și reciclate; și eliminate în siguranță - fără a pierde locuri de muncă, diminuând calitatea vieții sau transferând problemele de mediu între componente.

Sustenabilitatea este capacitatea de a exista și de a dezvolta fără a epuiza resursele naturale pentru viitor. Dezvoltarea durabilă este o dezvoltare care răspunde nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Presupune că resursele sunt ființe și, prin urmare, ar trebui folosite în mod conservator și atent pentru a se asigura că sunt suficiente pentru generațiile viitoare, fără a scădea calitatea vieții actuale. O societate durabilă trebuie să fie responsabilă social, concentrându-se pe protecția mediului și echilibrul dinamic în sistemele umane și naturale.

Figura 1. Mobilier realizat din materiale reciclate: lemn, ață de cânepă

Ecoinovarea, Creativitatea și Eco-design în spațiu interior

Ecoinovarea, creativitatea reprezintă orice inovație creativă care conduce la realizarea de progrese semnificative în direcția atingerii obiectivului de dezvoltare durabilă, prin reducerea impactului modurilor noastre de producție asupra mediului, prin sporirea rezilienței naturii la presiunile asupra mediului sau prin obținerea unei utilizări mai eficiente și mai responsabile a resurselor naturale.

Ecodesignul susține necesitatea încorporării criteriilor de mediu și durabilitate în cerințele de bază ale designului produsului, cum ar fi costurile, funcția, utilitatea, estetica, fiabilitatea, siguranța etc. Aceste criterii de mediu variază de la lupta pentru a minimiza consumurile și resursele la reducerea a emisiilor și a poluanților de-a lungul ciclului de viață al produsului, nu numai în timpul procesului său de fabricație, ci până la sfârșitul duratei sale de utilizare.

Figura 2. Pleșca Gabriela, Constantin Oxana, studente gr. ARH-162, departament Arhitectura, FUA, UTM. Mobilier, copr iluminat realizat din materiale reciclate

Designul ecologic, inovativ și creativ reflectă dorința omului de a apropia la maxim locuința lui de condițiile naturale. Crearea interiorului ecologic permite locuitorilor să simtă unitatea cu natura, armonia lumii înconjurătoare, să ia o pauză de la agitația vieții urbane. Unul din aspectele principale ale proiectării ecologice este folosirea nu numai a materialelor naturale ecologice dar și reciclarea, re folosirea. În rest eco-design nu este constrâns de nici un fel de limite și reflectă la maxim caracterul și obiceiurile locuitorilor casei. Astfel, aplicând designul ecologic într-o locuință este de amplasat zonele active de locuit de-a lungul orientării soarelui și se vor asigura aceste spații mari de trafic cu lumină naturală, minimizând dependența de iluminatul artificial pentru a profita de lumina naturală, vitală pentru o locuință durabilă.

Alte elemente pentru o locuință eco sunt:

- ferestre de operare – geamurile îmbunătățesc calitatea aerului din interior, vor minimiza dependența de ventilația mecanică prin monitorizare personală a fluxul de aer prin casă;
- pardoseaua ecologică din plută, bambus, piatră cu densitate diversă de textură, ușor de îngrijit;
- blaturile ecologice de bucătărie din bambus [4].

Decorarea interiorului într-un stil ecologic presupune un spațiu liber, interior open space, cu puține corpuri de mobilă. Combinația armonioasă de texturi, culori, materiale, forme, dimensiuni și funcționalitate, simplu și oportun - aceasta este baza designului ecologic al interiorului.

Figura 3. Șestacov Maria, Beșliu Cristina, studente gr. ARH-162, departament Arhitectura, FUA, UTM. Mobilier realizat din materiale reciclate

Conceptul de ecodesign s-a extins încât acum, prin ecologic înțelegem o armonie cu mediul înconjurător, cu natura, cu planeta. Omul privit prin prisma ecologică îl vedem direct implicat și chiar

responsabil de integrarea și armonia sa într-un mediu natural sănătos. Mișcarea ecologică dorește o planetă vie, sanatoasă în care toate vietățile și omul trăiesc în armonie și echilibru între ele și față de mediu.

Conștiința curată îl face pe om liber

/Sf. Ioan Gură de Aur/

Pe măsură ce populația lumii se apropie de opt miliarde, vechea paradigmă „cumpără, folosește, aruncă” nu mai are nici un sens și ne conduce spre un viitor incert. Conștientizarea acestui lucru a dus la apariția proiectării ecologice, care constă în integrarea criteriilor de protecție a mediului în fiecare fază: concepție, dezvoltare, transport, reciclare. Actualmente în Republica Moldova doar 15% din deșeurile reciclabile sunt recuperate, restul 85% sunt transportate la gunoiști, fapt care generează riscuri majore pentru mediul și sănătatea populației.

Cercetarea temei ecodesign este abordată de studenții arhitecți, realizând piese de mobilier și corpuri de iluminat din materiale reciclate. Modelele de obiecte utile, funcționale, cu un aspect estetic bine definit, încadrate în stilistica designului interior. Prezentate de către studenții în cadrul Seminarului științifico-practic. Eco design, obiecte sustenabile, ediția I, 2019, 2021 ediția a II-a, în regim online, au transmis într-un mod foarte expresiv mesajul evenimentului adresat mediului academic și societății pentru reciclare și reutilizare, sensibilizare și protecție a Terrei: mobila bine făcută, cu o funcționalitate mai îndelungată contribuie la îmbunătățirea stării de sănătate a planetei, prin salvarea pădurilor și a altor resurse naturale (fig. 1, 2, 3) [5].

Bibliografie:

1. Heidegger M. *Ființă și Timp*, (1927 carte neterminată) volum I, traducere de Dorin Tilinca și Mircea Arman, București, Jurnalul Literar, 1994 (ediție incompletă).
2. Heidegger M. *Ființă și Timp*, (1927), volum II, traducere de Dorin Tilinca și Mircea Arman, București, Jurnalul Literar, 1995.
3. Jaspers K. *Texte filozofice*. București, Editura Politică, 1986, p.150.
4. <http://ipm.gov.md/ro/node/261> (vizitat 20.03.2021)
5. <https://utm.md/blog/2021/03/22/fua-utm-a-marcat-ziua-reciclarii-mondiale-prin-seminarul-eco-design/> (vizitat 01.04.2021)